

# Vanemluse toetamise valdkondadeülene tegevuskava 2024-2030



SOTSIAALMINISTEERIUM

## Heaolu Arengukava 2023-2030 (HEA)



### Laste ja perede programm

#### Tegevuskava üldeesmärk:

Eesti on hea paik pere loomiseks ja laste kasvatamiseks ning Eesti lapsed on õnnelikud, kasvades hoolivas, kaasavas, turvalises ja arendavas keskkonnas.

#### Probleemkohad:

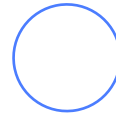
1. Lapsevanemad ei saa piisavalt tuge ja toetust laste kasvatamisel.
2. Haridusasutused ei suuda piisavalt toetada ega nõustada lapsevanemaid vanemluse teemadel, isegi kui nad seda aktiivselt otsivad, näiteks lasteaiast või koolist.
3. Paljud vanemad ei julge abi paluda ega tea, kuidas probleeme ennetada või nendele varakult reageerida.
4. Lapsevanematel pole selget nägemust, kuidas lapse erinevaid vanuseetappe toetada.
5. Probleeme märgatakse sageli alles siis, kui need on juba välja kujunenud, abi saamine on aga keeruline ning killustunud.
6. Lapsevanemad on oma rollis ning lapse arengu ja heaolu tagamise kohustuste täitmisel ebakindlad. Abi otsimisel lisab segadust ebaselge rollijaotus sotsiaalsüsteemi, haridusasutuste ja tervishoiusüsteemi vahel, kus puuduvad kindlad piirid selle kohta, milline osapool vastutab konkreetsete lapsevanemate vajaduste rahuldamise eest;
7. Erinevate valdkondade spetsialistidel ei ole piisavalt teadmisi ega oskusi vanemluse toetamiseks.

## Eesmärkide saavutamiseks:

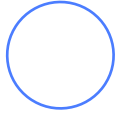


**Toetame peresid varakult** juba lapseootuse ajast.

**Seisame valdkonna** prioriteetsuse ning ressursside eest.



**Väärtustame ja koolitame** laste ja peredega töötavaid spetsialiste.



Pakume lastega peredele **tuge kodu lähedal ja ühest kohast.**



**Eelistame ja toetame tulemuslikke ennetustegevusi** ning panustame ennetustegevuste uurimisse.



**Suuname, et kohalikul tasandil pakutaks toimivaid ennetustegevusi regulaarselt**, mitte lühiajaliselt, et vältida ebavõrdsuse suurendamist.

## Tegevussuunad:



### Strateegiline juhtimine

Tugevdada ja koordineerida valdkondadevahelist koostööd ja juhtimist, et luua ühtne ja integreeritud lähenemisviis vanemluse toetamiseks.



### Spetsialistide teadmiste ja oskuste parandamine vanemluse valdkonnas

Arendada eri valdkondade spetsialistide teadmisi ja oskusi vanemluse toetamise valdkonnas.



### Lapsevanema vanemlike teadmiste ja oskuste arendamine

Arendada lapsevanemate teadmisi ja oskusi, et toetada laste arengut ja heaolu kõigis arenguetappides.



### Pere ja haridusasutuste koostöö tugevdamine

Kirjeldada pere ja haridusasutuste töötajate teadmisi ja oskusi lapse toetamisel. Luua koostööformaadid pere ja haridusasutuste vahel lapse toetamiseks.



### Pere ning tervishoiu- ja sotsiaalsüsteemi koostöö tugevdamine

Korraldada tervishoiu- ja sotsiaalsüsteemis teenuste saamine lastevanematele lihtsalt ja mugavalt.

## Suuremad muudatused:



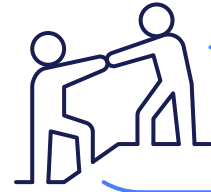
### Õiguskaitse valdkond

1. Rakendatakse tulemuslikke ennetustegevusi ning tagatakse nende kättesaadavus eri sihtrühmadele.
2. Spetsialistid omavad lastevanemate toetamise pädevust.



### Tervisevaldkond

1. Tervishoius töötavad spetsialistid omavad pädevust vanemluse toetamisel.
2. Rakendatakse ja tagatakse tõenduspõhiste ennetustegevuste kättesaadavus eri sihtrühmadele.



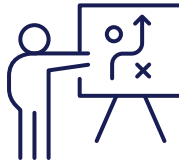
### Sotsiaalvaldkond

1. Vanemlusprogrammide arendamine, rakendamine ja kättesaadavuse tagamine eri sihtrühmadele.
2. Vanematele lapse arengu-etappidest teadmiste andmine ja ennetav nõustamine.
3. Vanemlust toetava kompetentsikeskuse moodustamine.
4. Ennetus- ja peretöökeskuste "Perepesade" laiendamine.



### Üldharidus

1. Pere ja haridusasutuste koostöömudelite loomine ja piloteerimine.
2. Spetsialistide pädevuse arendamine vanemate toetamisel.
3. Lastevanemate haridusasutuse ellu kaasamise võimaluste arendamine.
4. Süsteemne vanemluse toetamine ja koolitamine haridusasutustes.



### Mitteformaalharidus

1. Spetsialistide pädevuse arendamine vanemate toetamisel.
2. Süsteemne vanemluse toetamine ja koolitamine huvihariduses.
3. Väärkohtlemise ennetamine huvihariduses.

## Vanemluse toetamiseks jätkusuutliku rahastuse suunad:

### Valdkondlike ressursside ühendamine

Ressursside ühendamine vanemluse toetamiseks. Valdkondade ülene panustamine erinevate ressursside näol vanemluse toetamisse toob valdkondade ülest kokkuhoidu tagajärgedega tegelemise arvelt.

### Erasektori kaasamine programmide elluviimisse

Tõhusamate lahenduste leidmine vanemlust toetavate ennetustegevuste kättesaadavuse parandamiseks.

### Rahastamise struktuuri ümberkorraldamine

Prioriteetide määratlemine ja vanemlust toetavate ennetustegevuste arendamine, hindamine ja jätkusuutlikkuse tagamine.

### Vanemluse toetamise tervikpildi koondamine Sotsiaalkindlustusametisse

Koostöö ja tulemuslik juhtimine, ressursside efektiivsem kasutamine.

## Vastutavad ministeeriumid:



SOTSIAALMINISTEERIUM



HARIDUS- JA  
TEADUSMINISTEERIUM



KULTUURIMINISTEERIUM



JUSTIITSMINISTEERIUM



SISEMINISTEERIUM